

[Hanne Reintoft.]

I mange lande, ganske vist med et andet samfundssystem end vort, er det da sådan, at hvis man ikke er blevet uddannet i det, man ønskede sig, eller ingen uddannelse har fået måske på grund af sociale forhold, så kan man i sin fritid og i øvrigt også somme tider i sin arbejdstid få en egentlig uddannelse, og i selve det, at man i vores fritidsundervisning kun har kurser, der ikke kan bruges til at opnå en bedre eller mere tilfredsstillende stilling i samfundet, ligger også en klassebevidst gøren forskel, for det vil sige, at alle de velbegavede børn fra arbejderklassen f. eks., der ikke kommer på universiteterne — og dér kommer som bekendt kun 8-10 pct. — de får aldrig chancen siden til via fritidsundervisning at få en egentlig uddannelse, og det var dér, man kunne udjævne klaseskellene. Så kan man for min skyld godt afskaffe bridgen, hvis folk kunne blive læger, eller hvad de ellers havde lyst til, i deres fritid. Det var der noget ved.

Det turde også være betegnende for regeringen her, at man formindsker tilskuddet til foreningsarbejdet og andet arbejde for børn og unge, der kræver forskellige uden-dørsaktiviteter, til hvilke anlæg der hidtil har været ydet støtte. Jeg synes dog, vi har set kronikker og regeringsudtalelser og spalte op og spalte ned om, hvad der nu skulle gøres bl. a. for de mange unge, der på grund af, at de ikke kunne finde ud af at udnytte fritiden fornuftigt, på en eller anden måde kom ud i uheldige ting, som man ikke var glad for. Når jeg tænker på, hvad der er sagt om de unge, der er ofre for narkotikamisbrug osv., hvorfor i himlens navn kommer man så her med en lov om lige pludselig at begynde at indskrænke de muligheder, der er for det, der normalt regnes for fornuftige fritidsaktiviteter. Det er vigtigt, at der er beskæftigelsesmuligheder for unge; pædagogiske kredse har fremhævet det tit nok, og det giver igen det samme strøg af, at man hele tiden skal slå den almindelige befolkning oven i hovedet med sine spareforanstaltninger, mens man ikke holder sig tilbage på mindre betydningsfulde områder.

Undervisningsministeren (*Helge Larsen*):
Jeg vil gerne begynde med at sige til hr.

Ejner Nielsen, at de kommunale organisationer — det var det, hr. Ejner Nielsen efterlyste — er orienteret om disse og andre spareforslag, som vedrørte kommunerne. Det skete på et møde i indenrigsministeriet, så vidt jeg husker i midten af november måned, og i den forbindelse vil jeg gerne sætte en streg under det, som hr. Bernhard Baunsgaard fremhævede, at der jo ved de besparelser, der foreslås her, også sker en besparelse for kommunerne i det væsentlige af samme omfang som den besparelse, staten opnår.

Hr. Ejner Nielsen var så elskværdig at citere mig for udtalelser fra denne talerstol for et år siden, hvor jeg talte om, at man ikke i uddannelsespolitikken måtte svigte de stilfærdige i samfundet. Jeg er meget glad for, at hr. Ejner Nielsen erindrede om denne udtalelse. Hvad er det nemlig, der sker med fritidsloven som uddannelseslov? Der sker netop det, at de grupper får en mulighed for at få uddannelse, som de ikke har haft tidligere, og som de udnytter i overordentlig stort omfang. Alene det første år var der 24.000 elever, som benyttede sig af adgang til den prøveforberedende undervisning; dertil kommer den erhvervsmæssige undervisning og handicapundervisningen, tre meget væsentlige områder, jeg vil sige de væsentligste i fritidsloven. Der er flere, der søger dem, i år end forrige år. Disse områder røres der ikke ved, her er undervisningen stadig væk gratis, og det er det væsentlige og det centrale, når vi drøfter de muligheder, man skal give de stilfærdige — for nu at benytte det udtryk.

I den forbindelse må jeg gøre fru Hanne Reintoft opmærksom på, at her er netop den mulighed, som fru Hanne Reintoft efterlyste. Man kan under fritidsloven tage afgangsprøven fra 9. klasse, fra 10. klasse, teknisk forberedelseseksamen og udvidet teknisk forberedelseseksamen, og i år er der begyndt en undervisning på HF-niveau, som efter alt at dømme vil blive udbygget meget stærkt næste år, fordi der er en overordentlig stor interesse for den. Fritidsloven giver netop de voksne, der ikke har haft muligheden tidligere, eller som ikke har udnyttet den, adgang til at indhente det, og det er noget af det meget centrale i denne lovgivning, måske det væsentligste, og det